

Storheia vindpark

Jord- og skogbruk

Utarbeidet av Statkraft Development AS

Februar 2008

INNHold

1. SAMMENDRAG	4
2. INNLEDNING	6
3. UTREDNINGSPROGRAM	7
3.1 Avgrensning av utredningen.....	7
4. METODE OG DATAGRUNNLAG	8
4.1 Grunnlagsdata.....	8
4.2 Metode for verdi-, omfangs- og konsekvensvurderinger	8
4.3 Verdi vurdering	8
4.4 Vurdering av omfang	8
4.5 Samlet konsekvensvurdering	9
5. INFLUENSOMRÅDET	10
6. OMRÅDEBESKRIVELSE OG VERDIVURDERING	11
6.1 Planstatus.....	11
6.2 Landbruket i Åfjord og Bjugn kommune	12
6.3 Jordbruk i Åfjord og Bjugn kommune	13
6.4 Skogbruk i Åfjord og Bjugn kommune	14
6.5 Landbruk i influensområdet.....	15
6.6 Verdivurdering	16
7. KONSEKVENSER FOR JORD OG SKOGBRUK	17
7.1 0 – alternativet – dagens bruk fortsetter	17
7.2 Vindparken	17
7.3 Adkomstveien.....	19
7.4 Transformatorstasjon og servicebygg	20
7.5 Nettilknytning.....	20
8. OPPSUMMERING OG ANBEFALING	22
9. AVBØTENDE TILTAK OG OPPFØLGENDE UNDERSØKELSER	23
10. REFERANSER	24

1. SAMMENDRAG

Statkraft Development AS har utarbeidet en konsekvensutredning for fagtema landbruk (jord- og skogbruk) for Storheia vindpark i kommunene Åfjord og Bjugn, i Sør-Trøndelag fylke. Konsekvenser av utbyggingen er vurdert for de to omsøkte versjonene med henholdsvis 2,3 MW og 4,5 MW vindmøller.

Planområdet består av arealer hovedsaklig ovenfor skoggrensa i området Stornova, Nyvassdalsheian og området rundt Grovlivatnet, heretter omtalt som Storheia. Området består i hovedsak av grunnlendt mark og fjell i dagen, med innslag av myrområder. På klimatisk gunstige lokaliteter er det mindre arealer med skog, hovedsakelig i området rundt Grovlivatnet og Laugen.

Det er for tiden ingen systematisk beiting i planområdet for vindparken til tross for at deler av fjellbeitet enkelte steder er vurdert som godt. Ingen veier går i dag inn i planområdet for vindparken. Adkomstveien er planlagt gjennom skogbruksområder dominert av barskog. I nedre deler går adkomstveien gjennom skog på midlere til høy bonitet, mens øverste del av planlagt adkomstvei går gjennom skog på lavere bonitet. Det blir i dag drevet noe hogst for uttak av tømmer og ved i området. Parallelt mellom planlagt adkomstvei og dagens riksvei, er det en traktorvei (klasse 8) under bygging. Det forventes at store deler av bestandene i områdene med midlere og høy bonitet vil bli tatt ut de nærmeste årene.

Anleggsfasen

Veier, transformator/servicebygg, møllefundamenter og kranoppstillingsplasser plasseres i områder som for tiden ikke brukes systematisk til beite. Dyrket mark blir ikke berørt. Anleggsvirksomheten vurderes å gi *ingen/ubetydelig negativ* konsekvens.

Driftsfasen

Veier, transformator/servicebygg, møllefundamenter og kranoppstillingsplasser vil ved 2,3 MW-alternativet legge beslag på ca. 877 dekar fjellbeite. For 4,5 MW-alternativet vil tilsvarende beslag være på ca. 810 dekar fjellbeite. Dyrket mark blir ikke berørt for noen av alternativene. Konsekvensen for landbruk vurderes som *liten negativ* til *ingen/ubetydelig* konsekvens for 2,3 MW-alternativet, og *ingen/ubetydelig* til *liten negativ* konsekvens for 4,5 MW-alternativet.

Det er små forskjeller i konsekvens for de to alternativene, men alternativet med 4,5 MW-møller vil være å foretrekke da dette gir noe mindre arealbeslag i et område med sporadisk, men potensiell fremtidig beitebruk.

Adkomstvei og internveier

Bygging av adkomstveien vil medføre uttak av noe tømmer i anleggsfasen. I driftsfasen vil adkomstveien muliggjøre lettere uttak av tømmer, og samtidig lette tilsyn med eventuelle dyr på beite i fjellet. Veien beslaglegger ca 15 daa produktiv skog* og vil kunne medføre ytterligere kantskader som følge av flere infrastruktur tiltak i den nedre delen av adkomstveien. (riksvei, kraftledning, traktorvei og adkomstvei) Konsekvensen av adkomstveien og internveiene for landbruket vurderes som *liten positiv*.

Nettilknytning

Fra transformatorstasjonen i vindparken vil det bli etablert en ny 132 kV ledning ut av parken og ned til planlagt transformatorstasjon og sentralnett. Det eksisterer flere ulike alternativ for nettilknytning. For mer informasjon om nettilknytningsalternativer vises det til egen konsesjonssøknad med tilhørende konsekvensutredning for landbruk. Konsekvens for ny 132 kV fra Storheia vindpark og ned til planlagt transformatorstasjon vurderes for landbruket som *liten/ubetydelig negativ*.

Avbøtende tiltak

Grunneierne bør få adgang til å benytte etablert vegnett etter at parken er i drift. Det bør tas hensyn til eventuelle beitende dyr på innmark og skogsbeite under anleggsfasen. Det bør tas hensyn til grunnvanns-, drenerings- og avrenningsforhold ved plasseringen av veiene. I den grad det lar seg gjennomføre, bør parkeringsplasser og eventuelle lunneplasser samlokaliseres.

* Forutsetter at man legger til grunn ca 10 meter bredde.

2. INNLEDNING

I forbindelse med Statkrafts planer om vindpark på Storheia i kommunene Åfjord og Bjugn, i Sør-Trøndelag, er det gjennomført en konsekvensutredning for fagtema landbruk (jord- og skogbruk) for den foreslåtte vindparken med tilhørende installasjoner, samt ledningstrasè for tilknytning til planlagt sentralnett. Utredningen baserer seg på at det etableres en sentralnettstrafo like nord for Austdalsvatnet. For mer informasjon om alternative nettilknytninger vises det til egen søknad om dette.

Dagens bruk av områder som kan bli berørt, samt tilgrensende områder blir beskrevet og verdivurdert. Omfanget og konsekvensene av det foreslåtte tiltaket også vurderet. I tillegg vurderes forslag til avbøtende tiltak.

Vurderingen er skrevet med bakgrunn i fastsatt konsekvensutredningsprogram fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) [1]. Vurderingen er gjennomført etter de krav som stilles til konsekvensutredninger i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter.

3. UTREDNINGSPROGRAM

Utredningen har tatt utgangspunkt i fastsatt utredningsprogram fra NVE (1). Utredningskravet for jord og skogbruk er formlert slik;

9 Jord- og skogbruk

- *Jord- og skogbruksinteressene i planområdet skal beskrives kort.*
- *Tiltakets eventuelle virkninger for jord- og skogbruk, herunder beite, skal vurderes. Direkte arealtap, endret eller redusert bruk av arealer og gjerdebehov skal beskrives.*
- *Tiltakets eventuelle virkning på skogproduksjon, skogsdrift og skogbildet skal vurderes.*

Fremgangsmåte:

Grunneiere og lokale og regionale myndigheter bør kontaktes for innsamling av eksisterende dokumentasjon om dagens og planlagt arealbruk.

3.1 Avgrensning av utredningen

Det presiseres at reiseliv og turisme, samt reindrift er tilgrensende tema som blir omhandlet i egne utredninger.

Utredningen vurderer ikke de økonomiske endringene for berørte driftsenheter som følge av erstatningsutbetalinger og leieinntekter. Det er likevel et faktum at tiltaket vil kunne generere betydelige leieinntekter til berørte driftsenheter i et langsiktig perspektiv, som igjen vil kunne danne grunnlag for videre utvikling av den enkelte enheten.

4. METODE OG DATAGRUNNLAG

4.1 Grunnlagsdata

De viktigste skriftlige datakildene omfatter kommuneplanens arealdel, digitale markslagskart (DMK) og landbruksplanene for kommunene Åfjord og Roan. (2,4,5,6,13) Landbruksetaten i de berørte kommunene er kontaktet for informasjon angående bruk av Storheia området i forbindelse med jord- og skogbruk. (14,15,16) Tilsvarende er enkelte grunneiere i området kontaktet. (17,18,19) DMK-datasettet innehar informasjon om arealklassifisering (dyrka mark og innmarksbeite) og skogbonitet. Datasettet er mangelfullt for store deler av planområdet, da området stort sett består av impediment/skrap skog. Som et supplement i den sammenheng er det blitt brukt ortofoto (flybilde) av Storheia-området.

4.2 Metode for verdi-, omfangs- og konsekvensvurderinger

Tiltakets verdi, omfang og konsekvenser for landbruksinteressene er vurdert med støtte i Landbruksdepartementets veileder om konsekvensutredninger og landbruk (Landbruksdepartementet 1998) (3), samt Statens vegvesens Håndbok 140 høringsutkast til revidert utgave (Statens vegvesen 1995, 2006) (10).

4.3 Verdi vurdering

Jord- og skogarealenes verdivurdering baserer seg i stor grad på:

- Omfang, kvalitet, og bruk av dyrket mark
- Omfang, kvalitet (bonitet) og bruk av skog- og utmarksarealer
- Evt. andre utmarksressurser i tilknytning til jordbruket¹

Verdien blir vurdert langs en skala som spenner fra *liten* til *stor* verdi.

4.4 Vurdering av omfang

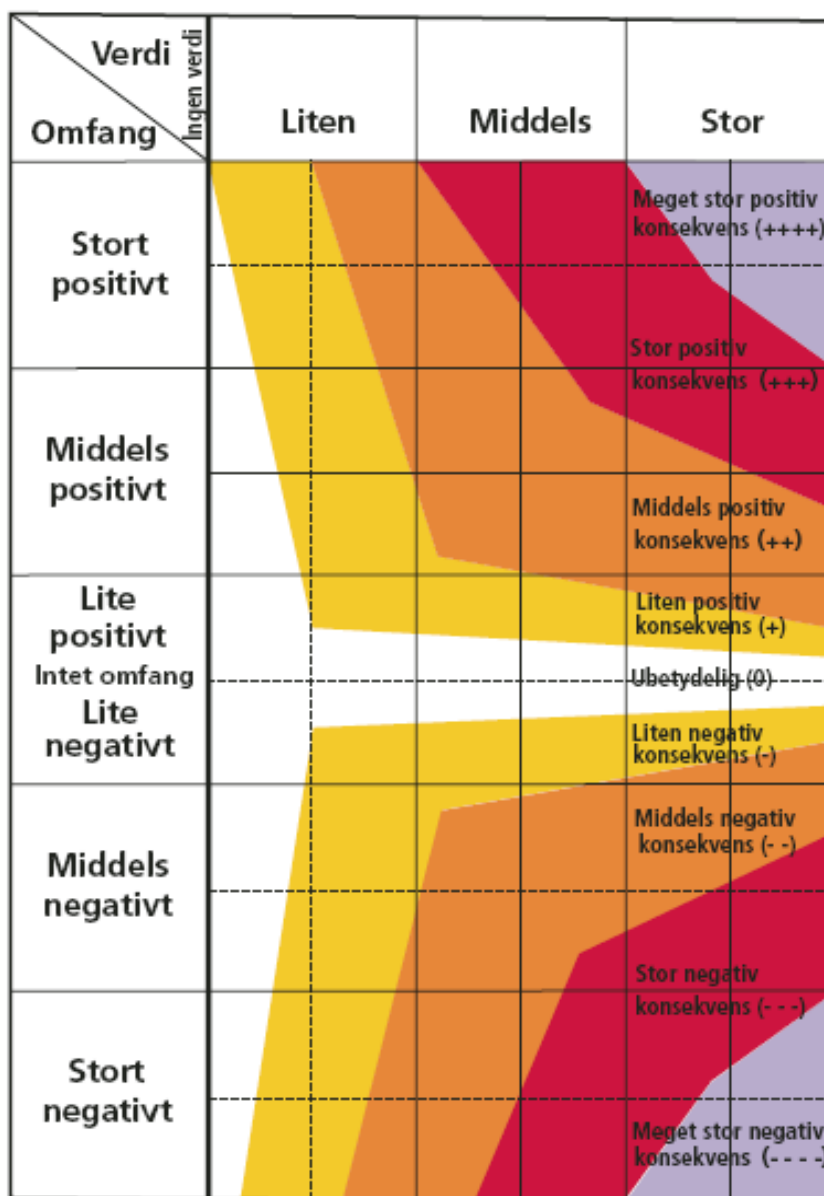
Omfanget av det planlagte tiltaket blir vurdert i tid og rom, samt sannsynligheten for at det skal oppstå. Omfanget blir vurdert både for den kortsiktige anleggsfasen og den langsiktige driftsfasen. Omfangsvurderingen

¹ Eksklusive utmarksbaserte næringer som f.eks. jakt, fiske og reiseliv som blir konsekvensvurdert under fagtema friluftsliv.

er en vurdering av hvilke konkrete endringer tiltaket antas å medføre for de ulike interessene og vurderes for de samme områdene/interessene som er verdivurdert. Omfanget blir vurdert langs en skala fra stort negativt omfang til stort positivt omfang.

4.5 Samlet konsekvensvurdering

Det tredje og siste trinnet i konsekvensvurderingene består i å kombinere verdien og omfanget for å få samlet konsekvens. Dette vurderes langs en skala fra stor negativ konsekvens til stor positiv konsekvens.

Figur 1. Konsekvensvifte fra Statens vegvesens Håndbok 140 (10).

5. INFLUENSOMRÅDET

Tiltaksområdet består av alle områder som blir direkte påvirket av den planlagte utbyggingen og tilhørende virksomhet. Influensområdet omfatter tiltaksområdet og en sone rundt dette området hvor man kan forvente indirekte påvirkning av utbyggingen. Influenssone defineres i følge veilederen "Konsekvensutredninger og landbruk" som:

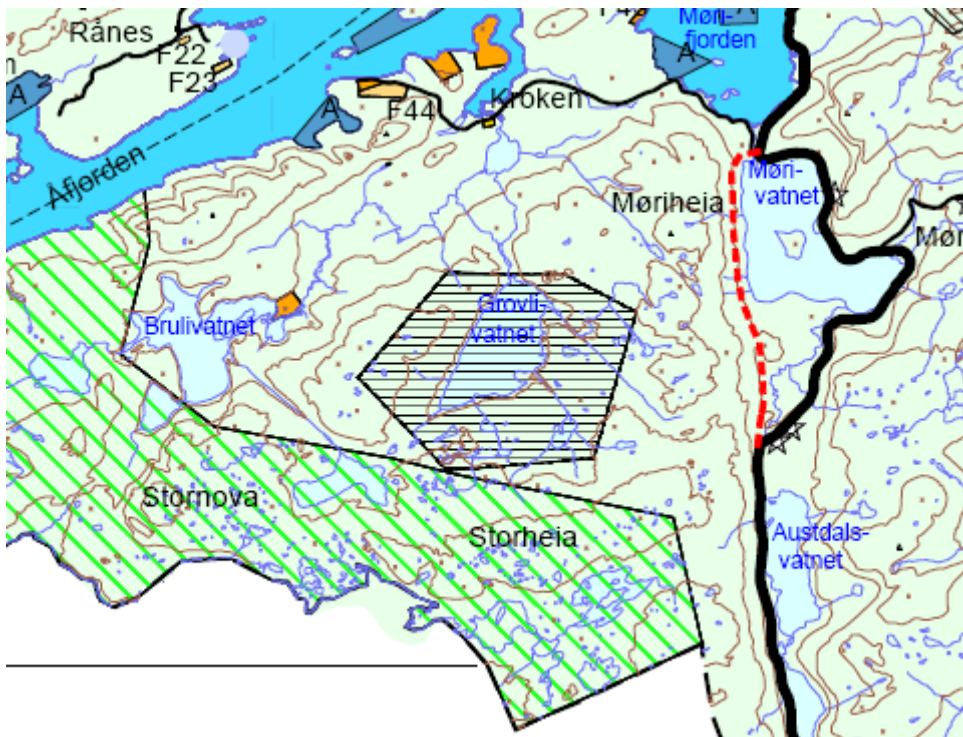
"Hele det geografiske området der virkningene av tiltaket gjør seg gjeldende. Størrelsen på dette er avhengig av hvilke virkninger tiltaket har og områdets egenart."

Influensområdet defineres for tema jord og skogbruk som planområdet for vindparken, korridor for adkomstvei, samt ledningstrasé med tilknytning til planlagt sentralnett.

6. OMRÅDEBESKRIVELSE OG VERDIVURDERING

6.1 Planstatus

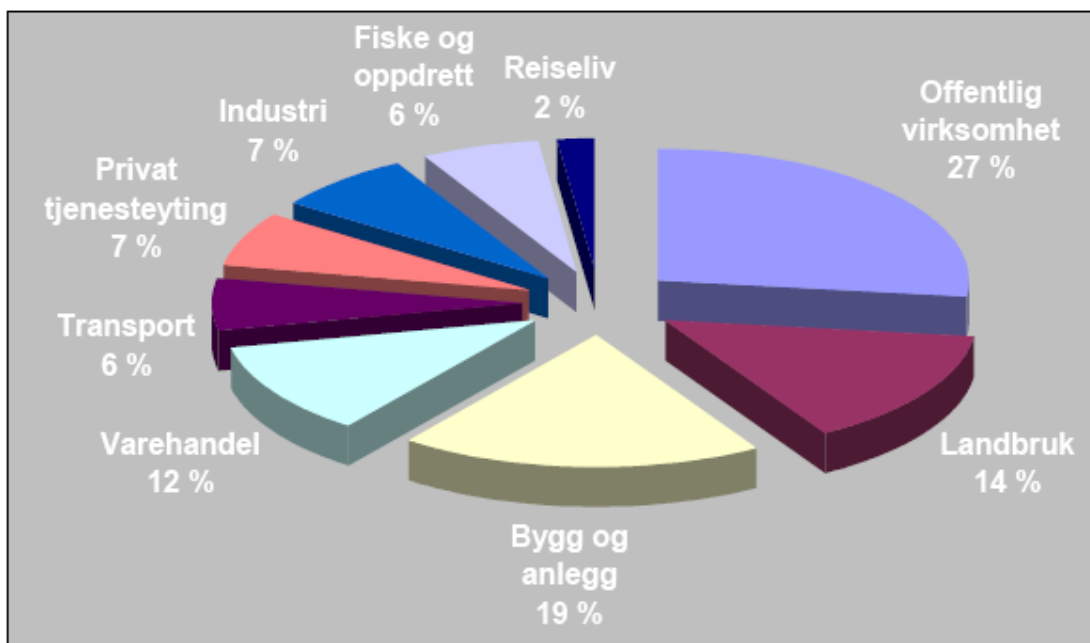
Området er i Bjugn kommunedelplan lagt ut til "LNF-område uten bestemmelser om spredt utbygging (§20-4, 1.ledd nr.2)". Deler av vindparkområdet grenser inn til et område som er båndlagt i kommuneplanen. I Åfjord kommune ligger området inne som LNF-område og "LNF-område med viktige natur/friluftsinnteresser". Grovliatnet med nedslagsfelt er regulert som drikkevannskilde. Hele området for Storheia vindpark er derfor i kommuneplanene regulert til LNF-område med noe ulike bestemmelser.

Figur 2. Utklipp fra kommuneplanen i Åfjord (2)

6.2 Landbruket i Åfjord og Bjugn kommune

Åfjord kommune har ca 3 300 innbyggere. Åfjord er en tradisjonell fiske- og jordbrukskommune, men en stor andel av befolkningen er sysselsatt i offentlig tjenesteyting (SSB 2005). Statistikk viser at antall arbeidsplasser har hatt en negativ utvikling for Åfjord kommune, og landbruket er det næringsområdet som har hatt den største endringen. Samtidig er landbruket en næring som bidrar med store ringvirkninger i forhold til andre arbeidsplasser (Åfjord kommune 2005).

Figur 3. Sysselsetting i Åfjord kommune. (Kilde: Åfjord kommune Landbruksplan 2005-2008)

Bjugn kommune har i dag ca 4600 innbyggere og folketallet er synkende. De siste tre år viser en samlet negativ folketilvekst på ca -150 personer. Hovedsakelig skyldes dette utflytting. Bjugn kommune har for øvrig mange fellestrekk med Åfjord kommune. Ca 9.5 % av de sysselsatte har sitt daglige virke i primærnæringen og ca 34% er sysselsatt innen offentlig forvaltning. (SSB)

6.3 Jordbruk i Åfjord og Bjugn kommune

Åfjords kommune totalareal er på 955 km². Av dette utgjør fulldyrka areal ca. 2,5 % (25.000 daa). Bjugn kommunes totalareal er 384 km² og ca 25.000 daa er fulldyrka areal. (SSB 1999).

Melkeproduksjon er den viktigste produksjonsformen innen landbruket i Åfjord kommune. Kommunen hadde i 1999 ca. 2 000 melkekyr fordelt på 142 driftsenheter, samt ca. 4 100 ungdyr og andre storfe (Tabell 1). Åfjord kommune har fokus på å ivareta og styrke denne produksjonen til tross for nedgang i antall melkekyr og driftsenheter med melkekyr den siste tiden. Melkeproduksjon ivaretar bl.a. bosettingsmønster og kulturlandskap innen kommunen, og den er også den produksjonen med størst sysselsettingseffekt (Åfjord kommune 2005).

Bjugn kommune hadde i 1999 ca 1900 melkekyr fordelt på 109 enheter, samt ca 4500 ungdyr/storfe. Antall melkekyr er redusert noe fra 1989 til 1999, men den største endringen er skjedd i nyere tid. Tall fra 2003 viser det da var 1581 melkekyr. (Bjugn kommune) Ungdyr/storfe produksjonen har økt betydelig fra ca 3 900 i 1989 til ca 4500 i 1999. Kjøttproduksjon basert på sau har også økt med nesten 50% fra 1989 til 1999.

Åfjord kommune hadde i 1999 ca. 1 400 sau over ett år fordelt på 27 driftsenheter (Tabell 1). Kjøttproduksjon basert på sau er den eneste produksjonsformen som har gått fram i perioden 1989-1999. Antall sau har fortsatt å øke etter 1999, og det er ventet å få en ytterligere økning i tiden fremover (Åfjord kommune 2005).

Åfjord kommune ønsker å sette økt fokus på den beiteressursen som finnes i utmark. Dette gjelder primært sauebeiting, men beiting av storfe er også aktuelt. Det er utarbeidet en beiteplan for hele kommunen som tar utgangspunkt i beiteområder og sperregjerder (Åfjord kommune 2005).

Åfjord	1989	1999	Endring
Jordbruksareal			
Fulldyrket eng til slått og beite	22 320	25 073	2 753
Antall husdyr			
Sau over ett år	928	1 356	428
Melkekyr, enheter i alt	2 163	1 997	-166
Ungdyr/andre storfe	3 717	4 125	408
Driftenheter			
Fulldyrket eng til slått og beite*	229	193	-36
Sau over ett år, enheter i alt	25	27	2
Melkekyr, enheter i alt	180	142	-38
Bjugn	1989	1999 (2003)	Endring
Jordbruksareal			
Fulldyrka eng til slått og beite*	21 650	25 049 (27108)	3 400
Antall husdyr			
Sau over ett år	1 007	1 443	436
Melkekyr	1 939	1 903 (1581)	-36
Ungdyr/andre storfe	3 877	4 497	620
Avlssvin	268	380	112
Driftsenheter			
Sau over ett år, enheter i alt	25	32	7
Melkekyr, enheter i alt	142	109	-33
Avlssvin, enheter i alt	11	14	3

Tabell 1: Utdrag av jordsbruksstatistikk for Åfjord og Bjugn kommuner. (SSB 1999).

* Min. 5 dekar jordbruksareal i drift

6.4 Skogbruk i Åfjord og Bjugn kommune

Åfjord kommune har i dag et produktivt skogareal på 107 500 dekar. Tilveksten er på 16 400 m³, med en nyttbar tilvekst på 11 500 m³. Antall skogeiendommer i Åfjord kommune er ca. 300 (Åfjord kommune 2006). Bjugn kommune har i dag et produktivt skogareal på 55 000 dekar og langsiktig hogstkvantum er beregnet til 5 000m³. Stående kubikkmasse (barskog) er etimert til 300 000 m³. Eldre skog (hogstklasse IV og V) dekker hele 65% av skogarealet. (Bjugn kommune 2007)

Skogen i Åfjord og Bjugn kommuner drives som et typisk småskala skogbruk. Dette har sammenheng med eiendomsforhold, bratt og variert terreng og vekslende produksjonsforhold. For Åfjord kommune antas det at det i dag er dobbelt så mye skog som for hundre år siden. Skogarealene har betydelige verdier ut over trevirke og kan i større grad enn i dag gi grunnlag for et variert tilbud av varer og tjenester (Åfjord kommune 2006). Skogsavvirkningen har i det siste tiåret hatt en negativ utvikling. I all hovedsak skyldes dette den relativt store avvirkningen etter nyttårsstormen i 1991, og at prisene har vært synkende. Den siste tiden har derimot prisene økt. Dette vil kunne bidra til en

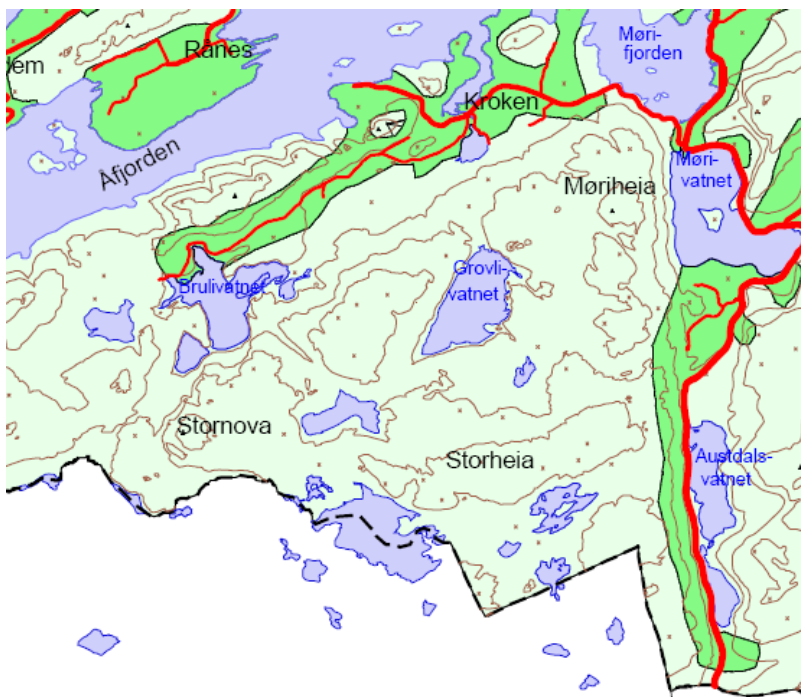
positiv utvikling, og en ser for seg at avvirkningen kan økes i tiden fremover, spesielt i bratt terreng (Åfjord kommune 2005). I tiltaksplan for 2007 som omfatter Bjugn og Ørland iverksettes en rekke tiltak både for å øke avvirkning, planting, ungskogpleie og tynning. Hovedutfordringene i Bjugn kommune er blant andre at skogressursene vokser og øker i utbredelse, samt at gammelskog bør avvirknes. Økt veibygging er et virkemiddel for å få tatt ut mer hogstmoden skog.

6.5 Landbruk i influensområdet

Planområdet består av arealene ovenfor skoggrensa på Storheia, i området rundt Laugen, Stornova og Grovlivatnet. Planområdet ligger på ca. 250-490 moh. og utgjør et areal på ca. 45 km². Området består i hovedsak av grunnlendt mark og fjell i dagen, med innslag myrer. På klimatisk gunstige lokaliteter er det mindre arealer med barskog, blandingskog og løvskog.

Det er for tiden ingen systematisk beiting i planområdet for vindparken, og bare streifende sauer beiter sporadisk i de sørlige delene av området. Sauehold er sterkt økende både i Bjugn og Åfjord. Det kan derfor i fremtiden bli aktuelt å ta i bruk området til fjellbeite, eksempelvis for sau. Ingen veier går i dag inn i planområdet for vindparken.

Nedenunder følger utklipp fra landbruksplanen i Åfjord kommune. Som det fremgår er deler av området rundt Storheia-området kategorisert som viktige landbruksarealer. Selve planområdet er kategorisert som mindre viktig areal.

Figur 4. Uklipp fra kommuneplanen i Åfjord, temakart landbruk. (13)

6.6 Verdivurdering

Vindpark

Siden fulldyrket mark ikke berøres, fjellbeitene ikke benyttes systematisk, samt at kvaliteten på beitet er variabelt, vurderes de berørte områdene å ha *liten verdi* med tanke på landbruk.

Adkomstvei

Det er drivbar skog i området, og de berørte områdene vurderes å ha *middels verdi* med tanke på landbruk.

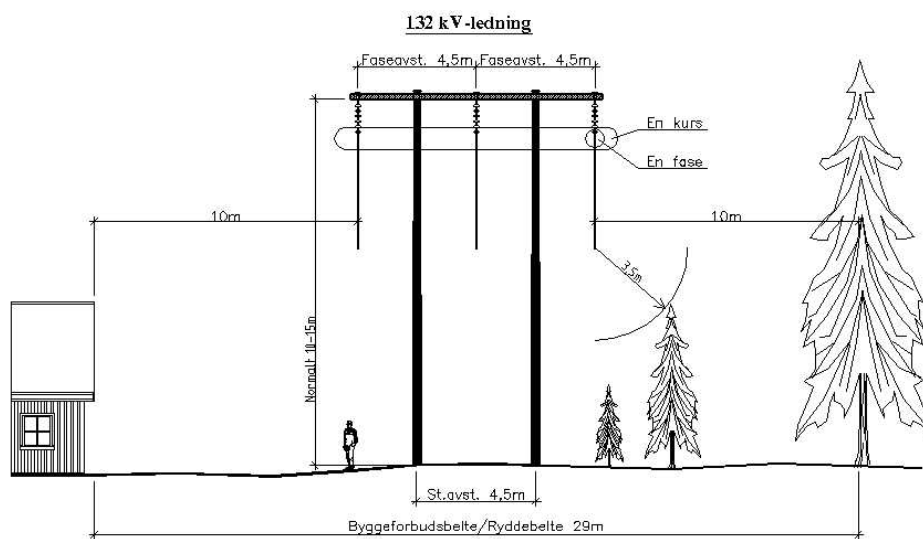
Transformatorstasjon og servicebygg

Siden fulldyrket mark ikke berøres og de små berørte fjellbeitene av varierende kvalitet ikke benyttes systematisk, vurderes de berørte områdene å ha *liten verdi* med tanke på landbruk.

Nettilknytning

Området for nettilknytning berører ikke dyrket mark, og de små berørte fjellbeitene av varierende kvalitet blir ikke benyttet systematisk. De berørte områdene vurderes å ha *liten verdi* med tanke på landbruk.

Nedenfor vises en eksempelskisse for nettilknytningen for Storheia vindpark. Ryddebeltet utgjør 29 meter.

Figur5. Eksempliskisse på 132 kV-tremast med planoppheng. Ledningen har i gjennomsnitt 5 master/km.

7. KONSEKVENSER FOR JORD OG SKOGBRUK

7.1 0-alternativet – dagens bruk fortsetter

Den mest sannsynlige bruken av området dersom vindparken ikke bygges, er at dagens bruk fortsetter. Området vil da fremstå som lite berørt. Det er lite sannsynlig at området vil bli særlig aktivt benyttet i jord- og skogbrukssammenheng. Man kan imidlertid tenke seg at beitebruken kan bli aktuell på sikt.

7.2 Vindparken

Utbygging av vindkraft medfører fysiske inngrep i naturen som kan påvirke og endre jord- og skogbruksverdiene i området. Generelt har vindmølleparker følgende konsekvenser:

Anleggsfase:

- Skader på avling og endringer i grunnvannsforhold på jordbruksarealene som følge av anleggstrafikk
- Indirekte virkninger på driften i form av forstyrrelser ved adkomst til og drift av arealene
- Forstyrrelse og stress av beitedyr

Driftsfase:

- Direkte tap av landbruksareal (beite-, jordbruks- eller skogbruksareal) til møllefundamenter, montasjeplasser og veier
- Endringer i grunnvannsforhold på jordbruksarealene som følge av møllefundamenter og veier
- Indirekte virkninger på driften i form av endret adkomst til arealene.
- Forstyrrelse og stress av beitedyr

Type inngrep	Arealbeslag 4,5 MW	Arealbeslag 2MW
Møllefundamenter og montasjeplasser (1 dekar/mølle)	ca. 58 daa	ca. 85 daa
Interne veier (krever 10 m bredde), inkl. tverrforbindelser	ca. 705 daa	ca. 745 daa
Trafo og servicebygg	ca. 2 daa	ca. 2 daa
Nettilknytning	ca 45 daa	ca. 45 daa
Totalt	ca. 810 daa	ca. 877 daa

Tabell 2. Forventet arealbeslag ved bygging av Storheia vindpark (eks. adkomstvei)

Anleggsfasen

Det er for tiden ingen systematisk beiting i planområdet for vindparken, og dyrka mark blir ikke berørt. Skadeomfanget på beitet vil være avhengig av årstiden anleggsarbeidet utføres på, og skaden på beitemarka vil bli størst om virksomheten skjer i sommerhalvåret. Anleggsvirksomhet i beitesesongen vil også kunne medføre noe forstyrrelser for beitedyra. Omfanget vurderes samlet sett som *intet/ubetydelig*, og anleggsvirksomheten vurderes å gi *ingen/ubetydelig negativ* konsekvens.

Driftsfasen – 2,3 MW

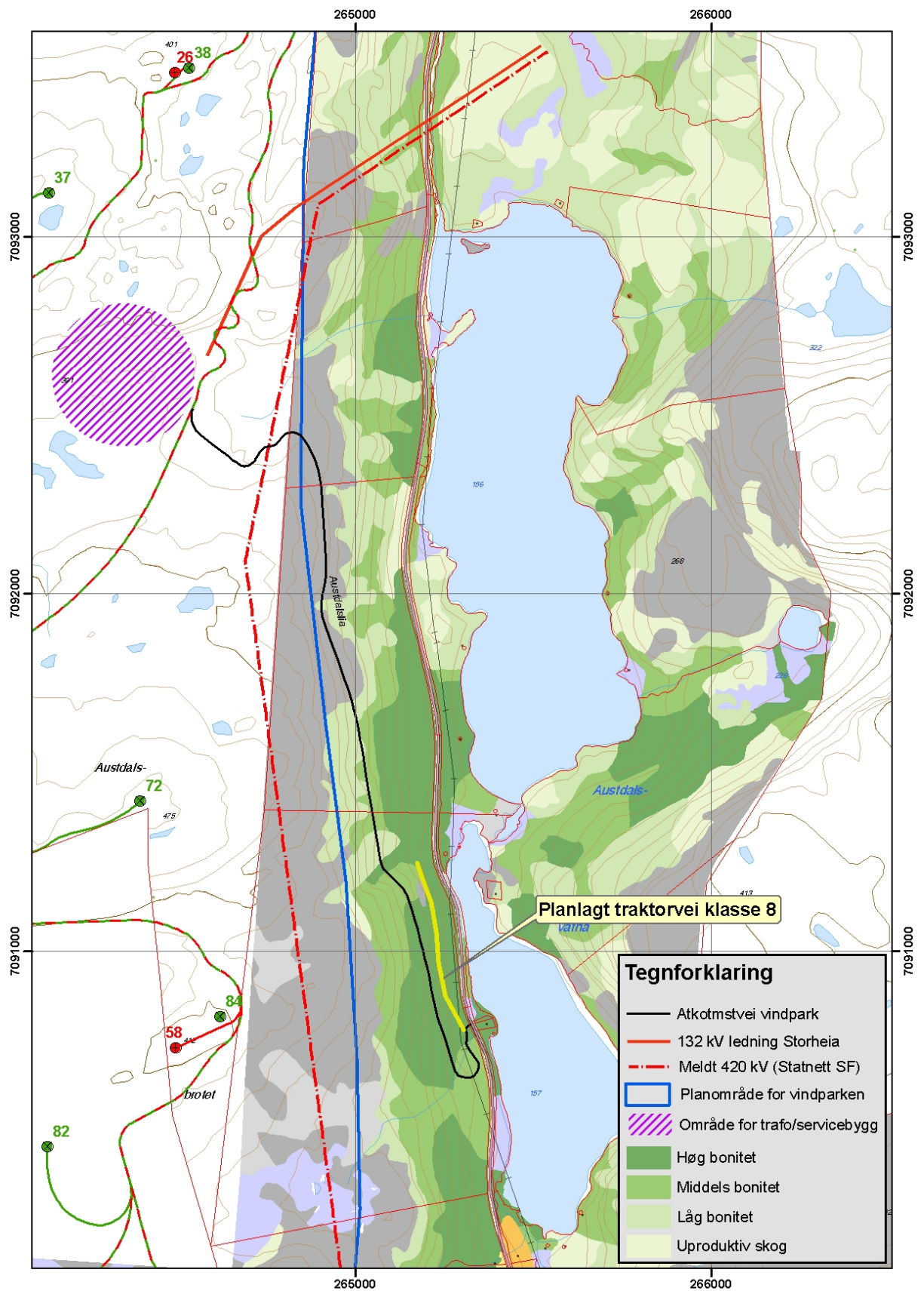
Det er for tiden ingen systematisk beiting i planområdet for vindparken, og dyrket mark blir ikke berørt. Det vil bli anlagt internveier mellom møllene i vindparken. Ca. 745 dekar fjellbeite av varierende kvalitet vil beslaglegges av internveiene. Ca. 85 dekar fjellbeite av varierende kvalitet går med til areal for møllefundamenter og montasjeplasser. Totalt beslaglagt beiteareal er beregnet til 830 dekar. Omfanget vurderes samlet sett som *lite negativt*. Konsekvensen for landbruk vurderes som *liten negativ* til *ingen/ubetydelig* konsekvens.

Driftsfasen – 4,5 MW

Det er for tiden ingen systematisk beiting i planområdet for vindparken, og dyrket mark blir ikke berørt. Det vil bli anlagt internveier mellom møllene i vindparken. Ca. 705 dekar fjellbeite av varierende kvalitet vil beslaglegges av internveiene. Ca. 58 dekar fjellbeite av varierende kvalitet går med til areal for møllefundamenter og montasjeplasser. Totalt beslaglagt beiteareal er beregnet til 763 dekar. Omfanget vurderes samlet sett som *lite negativt*. Konsekvensen for landbruk vurderes som *ingen/ubetydelig* til *liten negativ* konsekvens.

7.3 Adkomstveien

Det må bygges adkomstvei med bredde på ca. 5,5 m inn i planområdet. Korridoren strekker seg fra avkjøringen ved Austdalsvatnet i nordlig retning ca 2,5 km opp til planområdet. Veien har en stigning på 1:10. Det må benyttes både skjæring og fylling på store deler av strekningen. Influensområdet blir derfor vesentlig større enn selve veibanen. Veien går gjennom områder med dominans av skog på midlere til høy bonitet. Adkomstveien vil medføre uttak av noe tømmer i anleggsfasen. I driftsfasen vil adkomstveien muliggjøre lettere uttak av tømmer, og samtidig lette tilsyn med eventuelle dyr på beite i fjellet. Spesielt i nedre del av veien vil veien kunne medføre ekstra kantskader på bestandet i området. Adkomstveien gjør ingen inngrep i dyrket mark. Omfanget vurderes samlet sett som *lite til middels positivt*. Adkomstveiens konsekvens for landbruket vurderes som *liten positiv* konsekvens.

Figur 6. Kart over planlagt adkomstvei og planlagt traktorvei samt bonitet med mer.

7.4 Transformatorstasjon og servicebygg

Transformatorstasjon og servicebygg er planlagt plassert på grunnlendt mark, og vil beslaglegge ca. 2 dekar med fjellbeite. Området utnyttes for tiden ikke systematisk i landbrukssammenheng. Omfanget blir vurdert som *intet/ubetydelig*, og konsekvensen av tiltaket blir for temaet vurdert som *ingen/ubetydelig negativ* konsekvens.

7.5 Nettilknytning

Nettilknytning

Fra transformatorstasjonsområdet i vindparken vil det gå en ny 132 kV ledning i planoppheng ned til tilknytningspunkt i sentralnettet.

Ryddebeltet/klausuleringsbeltet blir ca 29 meter. Omfanget vurderes til *lite/ubetydelig*, og konsekvensen av tiltaket blir for temaet vurdert som *liten/ubetydelig negativ* konsekvens.

8. OPPSUMMERING OG ANBEFALING

Datagrunnlaget for tema landbruk blir vurdert som godt.

Dersom en skal prioritere det ene alternativet foran det andre, vil 4,5 MW-alternativet være å foretrekke for landbruksinteressene pga. mindre arealbeslag i et område med potensiell fremtidig sauebeiting. Derimot er forskjellen i samlet konsekvens vurdert som så liten at den ikke slår ut på konsekvensskalaen. Tabell 3 summerer opp konsekvensene for tema landbruk:

Installasjon	Konsekvenser	
	Alternativ B2 (2,3 MW)	Alternativ B5 (4,5 MW)
Vindmøller og internveier	Liten negativ til ingen/ubetydelig	Ingen/ubetydelig til liten negativ
Adkomstveier	Liten positiv	Liten positiv
Trafo og servicebygg	Ingen/ubetydelig negativ	Ingen/ubetydelig negativ
Nettilknytning	Liten/ubetydelig negativ	Liten/ubetydelig negativ
Samlet	Ingen/ubetydelig negativ	Ingen/ubetydelig negativ

Tabell 3. Oppsummering av konsekvenser for fagtema landbruk.

9. AVBØTENDE TILTAK OG OPPFØLGENDE UNDERSØKELSER

Grunneierne bør få adgang til å benytte etablert vegnett etter at parken er i drift. Det bør legges ferister på hensiktsmessige steder i adkomstvei og eventuelt i internveier dersom beitebruken tas opp igjen.

Det bør tas hensyn til eventuelle beitende dyr på innmark og skogsbeite under anleggsfasen.

Det bør vises varsomhet ovenfor eksisterende skog under anleggsfasen. Dersom det er hensiktsmessig bør man vurdere felles lokalisering av parkeringsplasser og lunneplasser.

Det bør tas hensyn til grunnvanns-, drenerings- og avrenningsforhold ved plasseringen av veiene. Ved all grave- og anleggsvirksomhet må skader på drenerings- og avrenningssystemet unngås (evt. repareres) for å unngå varige skader på omkringliggende arealer.

Det er ikke foreslått oppfølgende undersøkelser for temaet jord- og skogbruk.

10. REFERANSER

Skriftlige kilder

- [1] Fastsatt utredningsprogram fra NVE (udatert) og Bakgrunn for utredningsprogram, datert den 02.07.2007
- [2] Kommuneplan arealdel 2003-2014 Åfjord kommune.
- [3] Landbruksdepartementet, Veileder, Konsekvensutredninger og landbruk, Råd og veiledning for behandling av meldinger, utredningsprogram og utredninger etter plan- og bygningslovens kapitel VII a.
- [4] Landbruksplan, Åfjord kommune 2000. 25 s.
- [5] Landbruksplan, Åfjord kommune, Rullering 2005-2008. 14 s.
- [6] Landbruksplan Bjugn kommune 2004-2007, 20 s.
- [7] Tiltak 2007 I skogen i Bjugn og Ørland (vedtatt av landbruksnemda 15.11.06) 5 s.
- [8] MD, 1997. St. meld. 29 (1996-1997). Regional planlegging og arealpolitikk. Miljøverndepartementet, Oslo.
- [9] MD, 1998. Nasjonale mål og interesser i fylkes- og kommuneplanleggingen. Rundskriv T-2/98 Miljøverndepartementet, Oslo.
- [10] Statens vegvesen 2006. Konsekvensanalyser. Veiledning. Håndbok 140.

Internettkilder

- [11] www.ssb.no/kommuner/jordbruk (Jordbrukstillingen 1999)
- [12] http://statbank.ssb.no/statistikkbanken/Default_FR.asp?PXSid=0&nvl=true&PLanguage=0&tilside=selecttable/hovedtabellHjem.asp&KortnavnWeb=skogav (Skogbrukst. 2005)
- [13] www.afjord.kommune.no/dialog.aspx?action=file&fileid=1313 K.plan, temak. landbruk

Muntlige kilder

- [14] Inge Hårstad, avd.leder for Landbruk, kultur og tekniske tjenester i Åfjord kommune
- [15] Vemund Stjern, rådgiver i Åfjord kommune
- [16] Edmar Bakøy, skogbrukssjef i Fosen Landbruk
- [17] Kai Nordsether, grunneier (Rissa kommune)
- [18] Arnfinn Idar Slette, grunneier (Bjugn kommune)
- [19] Einar Humstad, grunneier (Åfjord kommune)

Figurer

Figur 1: Konsekvensvifte fra Statens vegvesens Håndbok 140

Figur 2: Utklipp fra kommuneplanen i Åfjord

Figur 3: Sysselsetting i Åfjord kommune. (Kilde: Åfjord kommune Landbruksplan 2005-2008)

Figur 4: Uklipp fra kommuneplanen i Åfjord, temakart landbruk.

Figur 5: Eksempelskisse på 132 kV-tremast med planoppheng.

Figur 6: Kart over planlagt adkomstvei og planlagt traktorvei samt bonitet med mer

Tabeller

Tabell 4: Utdrag av jordsbruksstatistikk for Åfjord og Bjugn kommune (SSB 1999)

Tabell 2: Forventet arealbeslag ved bygging av Storheia vindpark (eks. adkomstvei)

Tabell 3: Oppsummering av konsekvenser for fagtema landbruk.